

Щоденний звіт № 277/2020

від 20 листопада 2020 року¹

Короткий виклад

- СММ зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню в Донецькій області, тимчасом не зафіксувавши жодного такого порушення в Луганській області. За попередній звітний період зафіксовано 7 порушень режиму припинення вогню в Донецькій області й 1 таке порушення в Луганській області.
- Місія продовжила здійснювати моніторинг на ділянках розведення сил і засобів у районах Станиці Луганської, Золотого та Петрівського, де відзначила спокійну ситуацію.
- СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення ремонту та забезпечення функціонування життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури.
- Патрулі Місії відвідали 2 пункти пропуску на кордоні в непідконтрольних урядові районах Донецької області.
- СММ продовжила спостерігати за ситуацією, у якій опинилося цивільне населення, зокрема на контрольних пунктах в'їзду-виїзду та відповідних блокпостах збройних формувань у Донецькій та Луганській областях.
- Свободу пересування Місії і далі обмежували, зокрема знову на залізничній станції в підконтрольній урядові Костянтинівці Донецької області*.

Порушення режиму припинення вогню²

¹ На основі інформації, що надійшла від моніторингових команд станом на 19:30 19 листопада 2020 року (за східноєвропейським часом).

² Детальнішу інформацію про всі випадки порушення режиму припинення вогню, а також мапи Донецької та Луганської областей, де відмічені всі місця, згадані у звіті, представлено в додатку. Упродовж звітнього періоду камери СММ у Петрівському та на стоянці південніше мосту біля Станиці Луганської не функціонували.

³ У тому числі вибухи.

⁴ У тому числі внаслідок вогню з озброєння невстановленого типу.

Мапа зафіксованих порушень режиму припинення вогню

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Зафіксовані СММ порушення режиму припинення вогню 19 листопада 2020 р.

Концентрація порушень режиму припинення вогню

- Висока
- Низька

- Вибух
- Населений пункт
- Лінія зіткнення (орієнт.)

Джерела: адміністративні кордони — УКГП ООН; дороги, річки — проект OpenStreetMap; море — VLI2 (2005). Акваторії МГО, інше — ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© СММ ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.
Створено: 20/11/2020

У Донецькій області СММ зафіксувала 23 порушення режиму припинення вогню (зокрема 12 вибухів) у південно-західному напрямку від Донецької фільтрувальної станції (ДФС; 15 км на північ від Донецька) (див. нижче). За [попередній звітний період](#) в області було зафіксовано 7 таких порушень, також у районі ДФС.

У Луганській області Місія не зафіксувала жодного порушення режиму припинення вогню. За [попередній звітний період](#) було зафіксовано одне таке порушення.

Після засідання Тристоронньої контактної групи 22 липня, на якому була досягнута домовленість про додаткові заходи з посилення режиму припинення вогню, починаючи з 00:01 27 липня і до кінця звітнього періоду СММ зафіксувала загалом 2 457 порушень режиму припинення вогню в Донецькій і Луганській областях (зокрема 981 вибух, 51 невизначений боєприпас, що пролетів, 32 спалахи дульного полум'я та 26 освітлювальних ракет, а також 1 367 черг і пострілів).

Ділянки розведення в районах Станиці Луганської, Золотої й Петрівської⁵

На ділянці розведення в районі н. п. Станиця Луганська (підконтрольний урядові, 16 км на північний схід від Луганська) спостерігачі бачили 2 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК») на південь від новоспорудженого прольоту мосту поблизу Станиці Луганської (15 км на північний схід від Луганська).

Біля блокпоста збройних формувань південніше ділянки розведення в районі н. п. Золоте (підконтрольний урядові, 60 км на захід від Луганська), за спостереженнями Місії, перебували 5 членів збройних формувань (із нарукавними пов'язками з написом «СЦКК»), двоє з яких зайшли вглиб ділянки розведення до місця приблизно за 350 м на північ від її південного краю та згодом повернулися назад. У межах цієї ділянки розведення, орієнтовно за 350 м на північ від її південного краю, спостерігачі бачили ще одного члена збройних формувань (із нарукавною пов'язкою з написом «СЦКК»).

Здійснюючи моніторинг приблизно за 700 м на північний захід від н. п. Петрівське (непідконтрольний урядові, 41 км на південь від Донецька), команда СММ зафіксувала 3 вибухи невизначеного походження на відстані приблизно 2–4 км на східно-південний схід (за оцінкою, поза ділянкою розведення в районі Петрівського, однак у межах 5 км від її краю).

Відведення озброєння

Місія продовжувала здійснювати моніторинг відведення озброєння, передбаченого Меморандумом, а також Комплексом заходів і Доповненням до нього.

У Донецькій області СММ зафіксувала озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення: 5 танків у підконтрольному урядові районі та 4 реактивні системи залпового вогню в непідконтрольному урядові районі. Місія також виявила 51 одиницю озброєння за лініями відведення, проте за межами виділених місць зберігання озброєння — усе на

⁵ Розведення передбачено Рамковим рішенням Тристоронньої контактної групи про розведення сил і засобів від 21 вересня 2016 року.

трьох залізничних станціях у підконтрольних урядові районах Донецької області (детальніше див. таблиці нижче).

Ознаки військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁶

Місія зафіксувала бойові броньовані машини в підконтрольних урядові районах Донецької та Луганської областей (детальніше див. таблицю нижче).

Міни поблизу Заїченка та роботи з розмінування біля КПВВ неподалік Мар'їнки в Донецькій області

16 листопада приблизно за 800 м на північно-північний захід від н. п. Заїченко (непідконтрольний урядові, 93 км на південь від Донецька) безпілотний літальний апарат (БПЛА) СММ малого радіуса дії зафіксував близько 40 протитанкових мін (ТМ-62) у полі орієнтовно за 15 м на північ від автошляху Т0519 між н. п. Пікузи (кол. Комінтернове; непідконтрольний урядові, 92 км на південь від Донецька) та Заїченком. 32 з цих мін виявлено вперше, однак, за оцінкою, були встановлені там певний час тому. За оцінкою, зазначені міни належать збройним формуванням (для ознайомлення з попередніми спостереженнями в цьому районі див. [Щоденний звіт СММ від 11 листопада 2020 року](#)).

Приблизно за 200 м на захід від контрольного пункту в'їзду-виїзду (КПВВ) біля н. п. Мар'їнка (підконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька), на позначеній кілками ділянці в полі за 10–50 м на північ від автошляху Н15, спостерігачі бачили 4 саперів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, двоє з яких мали металошукачі.

Зусилля Місії зі сприяння ремонту та забезпеченню роботи життєво важливих об'єктів цивільної інфраструктури

СММ сприяла встановленню локального режиму припинення вогню та здійснювала моніторинг його дотримання для уможливлення проведення огляду та технічного обслуговування залізничних колій, а також видалення рослинності поблизу н. п. Вільхове (підконтрольний урядові, 22 км на північний схід від Луганська) та проведення робіт із розмінування на сільськогосподарських полях біля н. п. Геївка (підконтрольний урядові, 27 км на північний захід від Луганська) і між підконтрольними урядові н. п. Гірське (63 км на захід від Луганська) та н. п. Оріхове (57 км на північний захід від Луганська).

Місія і далі сприяла забезпеченню функціонування ДФС. Здійснюючи моніторинг у трьох місцях біля станції, спостерігачі зафіксували 17 порушень режиму припинення вогню (зокрема 6 вибухів невизначеного походження). За оцінкою, усі ці порушення сталися в радіусі 5 км від станції.

Прикордонні райони, які не контролюються урядом

Ведучи спостереження в пункті пропуску на кордоні біля н. п. Успенка (73 км на південний схід від Донецька) протягом орієнтовно 60 хвилин, команда Місії бачила, що

---

⁶ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

до України проїхали 13 автомобілів (зокрема 2 з табличками «ДНР») та пройшли 20 осіб (12 жінок і 8 чоловіків різного віку). Тимчасом з України виїхали 13 автомобілів (зокрема 1 з табличками «ДНР»), 3 тентовані вантажівки (2 з них із табличками «ДНР»), 1 автобус з табличками «ДНР», маршрутною табличкою «Донецьк–Москва» і приблизно 50 пасажирами (чоловіками та жінками різного віку) на борту, а також вийшли 16 осіб (10 жінок і 6 чоловіків різного віку).

Здійснюючи моніторинг у пішохідному пункті пропуску на кордоні поблизу н. п. Улянівське (61 км на південний схід від Донецька) упродовж приблизно 30 хвилин, команда СММ не зафіксувала руху через кордон.

Ситуація на КПВВ і відповідних блокпостах

У Донецькій області спостерігачі зауважили, що КПВВ біля Мар'їнки, н. п. Майорськ (підконтрольний урядові, 45 км на північний схід від Донецька), н. п. Гнудове (підконтрольний урядові, 90 км на південь від Донецька) та н. п. Новотроїцьке (підконтрольний урядові, 36 км на південний захід від Донецька) функціонували, проте пасажиро-транспортного потоку зафіксовано не було. Команди Місії також зауважили, що відповідні блокпости збройних формувань поблизу н. п. Кременець (непідконтрольний урядові, 16 км на південний захід від Донецька), н. п. Горлівка (непідконтрольний урядові, 39 км на північний схід від Донецька), н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр; непідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька) та н. п. Оленівка (непідконтрольний урядові, 23 км на південний захід від Донецька) і далі були закриті.

У Луганській області, за спостереженнями Місії, КПВВ у Станиці Луганській і відповідний блокпост збройних формувань південніше мосту біля Станиці Луганської функціонували.

Перебуваючи на КПВВ приблизно о 09:00 та 15:00, спостерігачі бачили загалом 224 осіб (122 жінок та 102 чоловіків різного віку), які стояли в черзі для проходу в бік підконтрольних урядові районів, а також 153 осіб (82 жінок та 71 чоловіка різного віку), які чекали на перехід у протилежному напрямку. Команда Місії також зауважила, що в районі цього КПВВ замінювали контейнери, які належать міжнародній організації, а між КПВВ і новим прольотом мосту поблизу Станиці Луганської курсував гольф-кар.

Здійснюючи моніторинг на блокпості збройних формувань південніше цього мосту в період із 09:30 до 10:45, спостерігачі бачили сукупно 34 осіб (20 жінок і 14 чоловіків різного віку), які очікували в черзі в напрямку підконтрольних урядові районів, а 173 особи (97 жінок і 73 чоловіки різного віку, а також 3 дітей) очікували на перетин у протилежному напрямку.

За спостереженнями Місії, КПВВ у Золотому та н. п. Щастя (підконтрольний урядові, 20 км на північ від Луганська) функціонували, водночас відповідні блокпости збройних формувань південніше ділянки розведення в районі Золотого та за 3 км на південний схід від мосту в Щасті і далі були закриті.

Біля блокпоста збройних формувань, розташованого за 3 км на південний схід від цього мосту, спостерігачі бачили 6 робітників, які за допомогою важкої техніки проводили електричні роботи та встановлювали загородження навколо санвузлів, а також ще

6 робітників, які видаляли рослинність на узбіччі дороги орієнтовно за 500 м на південь від блокпоста.

Місія продовжувала стежити за ситуацією в Одесі, Херсоні, Львові, Івано-Франківську, Дніпрі, Харкові, Чернівцях і Києві.

***Обмеження свободи пересування та інші перешкоди у виконанні мандата СММ**

Робота з моніторингу та свобода пересування СММ обмежені загрозами у сфері безпеки, включаючи ризики, пов'язані з наявністю мін і невибухлих боєприпасів, а також іншими перешкодами, які щодня змінюються. Мандат СММ передбачає вільний і безпечний доступ по всій Україні. Усі підписанти Комплексу заходів погодилися з необхідністю вільного та безпечного доступу, а також із тим, що обмеження свободи пересування СММ є порушенням і що на такі порушення необхідно швидко реагувати. Вони також дійшли згоди, що Спільний центр з контролю та координації (СЦКК) повинен сприяти такому реагуванню та здійснювати загальну координацію робіт з розмінування. Однак збройні формування в окремих районах Донецької та Луганської областей часто відмовляють СММ у доступі до районів, прилеглих до непідконтрольних урядові ділянок кордону України (наприклад, див. [Щоденний звіт СММ від 11 листопада 2020 року](#)). Діяльність СММ у Донецькій та Луганській областях, як і раніше, залишалася обмеженою після того, як [23 квітня 2017 року поблизу Пришиба стався інцидент, який призвів до загибелі людини](#). Унаслідок цього спроможність Місії вести спостереження залишалася обмеженою.

Заборона доступу:

- На залізничній станції в н. п. Костянтинівка (підконтрольний урядові, 60 км на північ від Донецька) офіцер Збройних сил України [знову](#) не пропустив патруль Місії до депо станції, зазначивши, що команді СММ слід було заздалегідь повідомити Збройні сили України про свій приїзд.

Регулярні обмеження на ділянках розведення сил і засобів та через міни/невибухлі боєприпаси:

- Не здійснивши суцільного розмінування, вилучення невибухлих боєприпасів та усунення інших перешкод, сторони і далі відмовляли СММ у необмеженому доступі, а також у можливості пересуватися окремими дорогами, які раніше були визначені як важливі для здійснення Місією ефективного моніторингу та для пересування цивільних осіб.

Інші перешкоди:

- У 5 випадках один і той самий БПЛА СММ малого радіуса дії зазнав впливу перешкод сигналу GPS (за оцінкою, ймовірно внаслідок глушіння), пролітаючи над районами неподалік підконтрольних урядові н. п. Лебединське (99 км на південь від Донецька), н. п. Талаківка (90 км на південь від Донецька) у двох випадках та н. п. Пищевик (84 км на південь від Донецька), а також над районами

поблизу н. п. Верхньошироківське (кол. Октябр; невідконтрольний урядові, 85 км на південь від Донецька)⁷.

---

⁷ Перешкоди сигналу могли створювати з будь-якого місця в радіусі кількох кілометрів від місцеположення БПЛА

Таблиця озброєння

Озброєння, розміщене з порушенням ліній відведення

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
18.11.2020	5	танк	поблизу н. п. Підлісне (70 км на північний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
непідконтрольні уряду райони				
19.11.2020	4	реактивна система залпового вогню (БМ-21 «Град», 122 мм)	поблизу н. п. Новоамвросіївське (56 км на схід від Донецька)	патруль

Озброєння, розміщене за лініями відведення, але за межами виділених місць зберігання озброєння

Дата	К-ть одиниць озброєння	Вид озброєння	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
18.11.2020	3	зенітний ракетний комплекс (9К37 «Бук») із 12 ящиками для боєприпасів ЗРК	на залізничній станції в н. п. Костянтинівка (60 км на північ від Донецька)	БПЛА малого радіуса дії
	15	танк (Т-64)		
19.11.2020	2	танк (Т-64)	на залізничній станції в н. п. Покровськ (кол. Красноармійськ; 55 км на північний захід від Донецька)	патруль
	5	танк (невстановленого типу)	на залізничній станції в н. п. Дружківка (72 км на північ від Донецька)	
	14	самохідна гаубиця (2С1 «Гвоздика», 122 мм)		
	12	самохідна гаубиця (2С3 «Акація», 152 мм)		

Таблиця військової присутності та присутності військового типу в зоні безпеки⁸

Дата	К-ть	Вид	Місце	Джерело спостереження
підконтрольні уряду райони				
18.11.2020	7	бойова броньована машина	поблизу н. п. Підлісне (70 км на північний захід від Луганська)	БПЛА малого радіуса дії
	1	броньована ремонтно-евакуаційна машина (БРЕМ-1)		
19.11.2020	4	бойова машина піхоти (БМП-1)	поблизу н. п. Красногорівка (24 км на північ від Донецька)	патруль
	1	бронетранспортер (МТ-ЛБ)	поблизу н. п. Золоте-2 (Карбоніт; 62 км на захід від Луганська)	

⁸ Згадана в цьому розділі техніка не підпадає під дію Мінських угод щодо відведення озброєння.

Таблиця порушень режиму припинення вогню станом на 19 листопада 2020 року⁹

Місце розміщення СММ	Місце події	Спосіб	К-ть	Спостереження	Опис	Озброєння	Дата, час
камера СММ за 1 км на ПдЗх від н. п. Широкине (підконтрольний уряду, 100 км на Пд від Донецька)	5–7 км на ПнПнЗх	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.11, 19:56
	2–3 км на Пн	зафіксувала	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	18.11, 21:25
приблизно 700 м на ПнЗх від н. п. Петрівське (непідконтрольний уряду, 41 км на Пд від Донецька)	2–4 км на СхПдСх	чули	3	вибух	невизначеного походження (за оцінкою, поза межами ділянки розведення)	Н/Д	19.11, 10:28
приблизно 2,5 км на ПдСх від н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	2–3 км на ПдПдЗх	чули	3	черга		стрілецька зброя	19.11, 08:59
приблизно 1,5 км на Сх від н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	3–4 км на Пд	чули	2	черга		великокаліберний кулемет	19.11, 10:40
	3–4 км на ПдСх	чули	4	черга		великокаліберний кулемет	19.11, 10:54
	4–5 км на Сх	чули	2	черга		великокаліберний кулемет	19.11, 11:07
	4–6 км на Сх	чули	3	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.11, 11:16
приблизно 2 км на Пд від н. п. Авдіївка (підконтрольний уряду, 17 км на Пн від Донецька)	4–6 км на ПдСх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.11, 11:52
	3–4 км на ПдСх	чули	2	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.11, 13:28
приблизно 900 м на Зх від н. п. Кодема (підконтрольний уряду, 57 км на ПнСх від Донецька)	4–5 км на ПдЗх	чули	1	вибух	невизначеного походження	Н/Д	19.11, 12:48

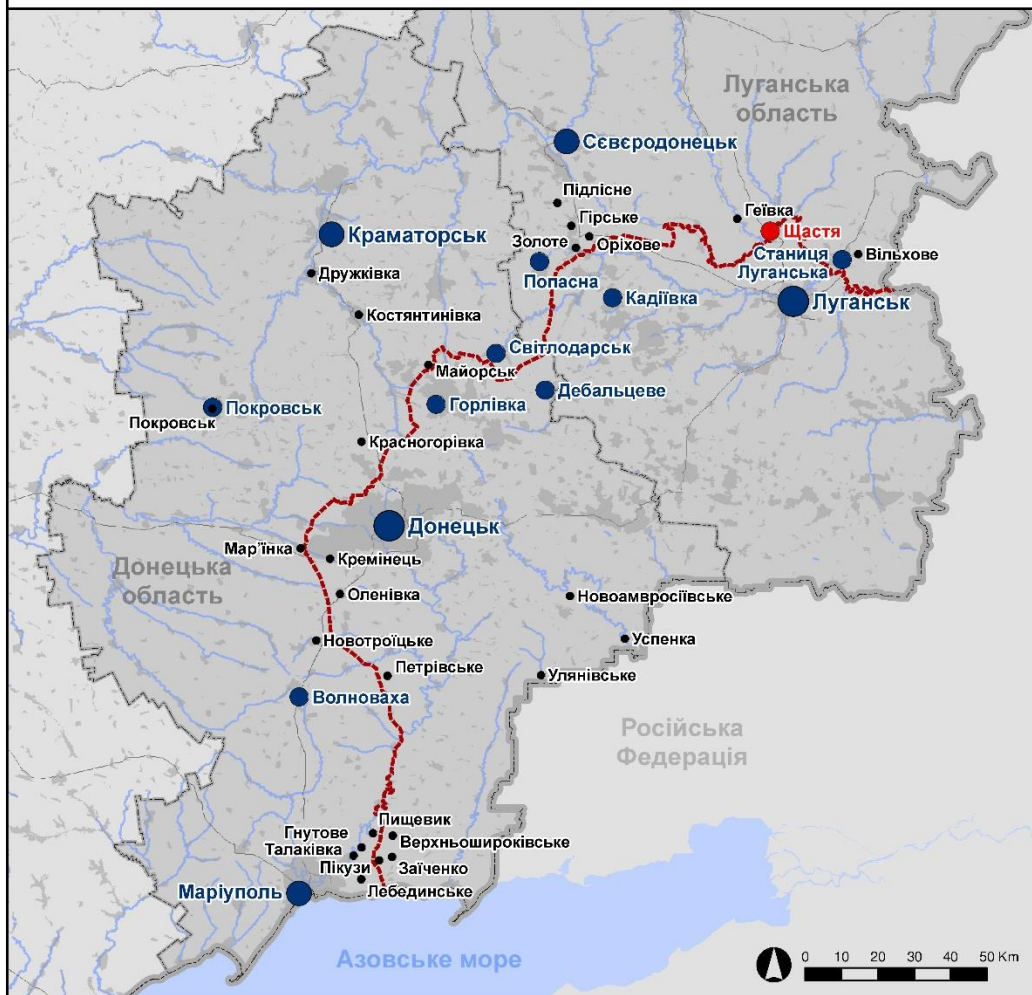
⁹ У таблиці вказані лише порушення режиму припинення вогню, які були зафіксовані безпосередньо патрулями Місії чи камерами СММ, а також ті випадки, які Місія оцінює як навчання з бойовою стрільбою, контрольовані підриви, тощо. Зазначені деталі, а саме: відстань, напрямок, тип зброї тощо, базуються на оцінках, зроблених спостерігачами на місцях та спеціалістами з технічного моніторингу, і необов'язково завжди є точними. Напис «невідомо» (Н/Д) означає, що СММ не змогла підтвердити таку інформацію у зв'язку з відстанню, погодними умовами, технічними обмеженнями та/або з інших причин. Одні і ті ж самі, за оцінкою СММ, порушення режиму припинення вогню, зафіксовані паралельно декількома патрулями/камерами, відображаються у таблиці лише один раз. Термін «снаряд» позначає усі види боєприпасів.

Мапа Донецької та Луганської областей¹⁰

Організація з безпеки та співробітництва в Європі
Спеціальна моніторингова місія в Україні

Населені пункти, згадані у звіті від 20 листопада 2020 року

- моніторингова команда / патрульний центр
- патрульний центр
- передова патрульна база
- місце, звідки співробітники СММ були тимчасово передислоковані
- згаданий у звіті населений пункт
- лінія зіткнення (орієнт)

Джерело: адміністративні кордони – УКГП ООН; дороги, ріки – проект OpenStreetMap; море – Vliz (2005). Акваторії МГО; інше – ОБСЄ.

Система координат: WGS 1984 UTM Zone 37N

Ця мапа надається винятково для наочності. Відсутність помилок у мапі не гарантується, а її зміст не означає, що СММ ОБСЄ затверджує або ухвалює офіційний статус мапи.

© ОБСЄ 2019 Не дозволяється використовувати, копіювати, відтворювати, передавати, транслювати, продавати, ліцензувати або застосовувати без попереднього дозволу з боку ОБСЄ у письмовому вигляді.

Створено: 20/11/2020

¹⁰ За рішенням Постійної ради №1117 від 21 березня 2014 року, СММ базується в десяти містах по всій Україні (Херсон, Одеса, Львів, Івано-Франківськ, Харків, Донецьк, Дніпро, Чернівці, Луганськ і Київ). Ця мапа східної України призначена для ілюстративних цілей. На ній вказані населені пункти, згадані у звіті, а також ті, де є офіси СММ (моніторингові команди, патрульні центри та передові патрульні бази) в Донецькій і Луганській областях. (Червоним кольором виділено передову патрульну базу, з якої співробітники СММ були тимчасово передислоковані згідно з рекомендаціями експертів з безпеки з деяких держав-учасниць ОБСЄ та з урахуванням вимог СММ щодо безпеки. СММ використовує ці приміщення у світлу пору доби, а також патрулює в цьому населеному пункті вдень).